

TEUVAN KUNNAN LAAJA HYVINVOINTIKERTOMUS 2017-2020

OSA I VÄESTÖN HYVINVOINNIN KEHITYS VALTUUSTOKAUDELLA 2013 - 2016

JOHDANTO

Tässä seuraavalle valtuustokaudelle laadittavassa laajassa hyvinvointikertomuksessa kuvataan väestön hyvinvoinnin ja terveyden kehitystä noin viiden vuoden ajalta verraten samalla väestön tilannetta verrokkikuntiin ja -alueisiin. Verrokkeina ovat Ähtäri, Sastamala, 2000-5999 asukkaan kunnat keskimäärin, Suupohjan seutukunta sekä Etelä-Pohjanmaa ja koko maa. Analysoinnin tarkoituksena on tuoda esille tämän hetkiset hyvinvoinnin keskeiset vahvuudet ja haasteet. Tavoitteena on myös kuvata tehtyjen toimenpiteiden kautta niiden tavoitteiden toteutumista, jotka edellisissä suunnitelmissa on asetettu. Tulevalle valtuustokaudelle asetettavien tavoitteiden asettamiselle on pohjana kunnan strategia.

Tulevassa sote-uudistuksessa maakunnat vastaavat sosiaali- ja terveystalouksista. Kunnat vastaavat kuitenkin edelleen kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä, joskin se on myös maakuntien tehtävä. Tärkeää uudistuksessa on vastuiden, tehtävien, osaamisen, resurssien ja poikkihallinnollisten rakenteiden varmistaminen. Huomioitava on Sote-palveluiden ja kunnan palveluiden saumattoman yhteistyön varmistaminen esimerkiksi varhaiskasvatus ja lastenneuvola.

Tämä kertomus on laadittu Teuvan nykyisistä lähtökohdista ja se on laadittu suositusten mukaisesti sähköinen hyvinvointikertomus-työkalulla. Sähköiseen kertomukseen voi tutustua osoitteessa www.hyvinvointikertomus.fi, minne tämä kertomus tulee nähtäville kunnan valtuuston hyväksymisen jälkeen.

Kertomuksesta vastaa Teuvan kunnan johtoryhmä ja valmistelusta kunnanhallituksen valitsema eri hallintokuntien edustajista koostuva hyvinvointiryhmä.

1 Indikaattorien ja muun tiedon osoittama hyvinvointi

TALOUS JA ELINVOIMA

Verotulot ovat nousseet vuosien 2012 ja 2015 välisenä aikana yhteensä 1,6 milj. euroa. Hyvä kehitys näyttäisi kuitenkin kääntyvän ainakin väliaikaisesti, sillä vuonna 2016 verotulojen ennakoitaan laskevan selvästi. Ennakoarvioiden mukaan verotulot vähenisivät noin 0,5 milj. euroa.

Valtionosuudet nousivat selvästi tarkasteluajanjakson ensimmäisinä vuosina, mikä johtui suurelta osin harkinnanvaraisista valtionosuuksista, joita kunnalle myönnettiin kolmena vuonna peräjälkeen, viimeisen kerran vuonna 2014. Vuonna 2015 valtionosuuksien kokonaismäärä laski 468 000 euroa. Valtionosuuksien merkitys kunnan tulolähteenä on kasvanut.

Vuosikatteella mitattuna kunnan talous on kehittynyt parempaan suuntaan. Kunnassa on toteutettu kolme erillistä säästöpakettia, minkä seurauksena vuosikate on saatu nousemaan ylijäämäiseksi. Vuonna 2015 vuosikate oli 0,36 milj. euroa. Vaikka kehitys on ollut parempaa aikaisempiin vuosiin verrattuna, talouden tilanne on edelleen huono, sillä tuloslaskelman kertynyt alijäämä on kasvanut voimakkaasti.

Kunta on velkaantunut voimakkaasti viime vuosina. Lainat asukasta kohden olivat 1 426 euroa vuonna 2012. Vuoden 2015 tilinpäätöksessä määrä oli jo 3 897 euroa. Velkaantuminen on jatkunut tämänkin jälkeen.

Kunnan väkiluku on laskenut tarkastelukaudella vuosittain. Teuvalla asui vuonna 2012 5 847 henkeä, mistä määrä on laskenut alle 5 500 henkeen. Yhtenä syynä tähän on ollut kuntien välisen nettomuuton negatiivisuus. Toisena syynä on ollut kuolleiden enemmisyys suhteessa syntyneisiin.

Työikäisen väestön väheneminen on jatkunut koko tarkastelukauden ajan. Samalla työvoiman ulkopuolella olevien teuvalaisten määrä suhteessa varsinaiseen työvoiman määrään on kasvanut. Huoltosuhde on Teuvalla selvästi korkeampi kuin verrokeilla.

LAPSET, VARHAISNUORET JA LAPSIPERHEET

Teuvalla on kiinnitetty huomiota lasten, varhaisnuorten ja lapsiperheiden hyvinvointiin ja terveyteen liikunnan, ravitsemuksen ja omatoimisuuden tukemisella. Syrjäytymisen ehkäisyyn tähdätään useilla toimenpiteillä, joita toteuttavat eri tahot. Lasten ja nuorten hyvinvoinnin mittareina on käytetty kouluterveyskyselyjen tuloksia, joita kuitenkin ei ole saatu vuoden 2013 jälkeen. Vuoteen 2013 mennessä tapahtuneita muutoksista on raportoitu

aikaisemmissa kertomuksissa. Lapsien ja lapsiperheiden tilanne on indikaattoreiden valossa Teuvalla ollut jo kohtuullisen hyvä, ja parantunut monien indikaattorien mukaan vuodesta 2011.

Esiopetus on muuttunut velvoittavaksi 1.8.2015 lukien, ja siihen osallistuvat Teuvalla kaikki 6-vuotiaat. Jo aikaisemminkin osallistuminen esiopetukseen on ollut lähes 100%. Varhaiskasvatuksen palveluissa on jonkin verran aikaisempaa enemmän lapsia mukana.

Varhaiskasvatus on liittynyt valtakunnalliseen Ilo kasvaa liikkuen -ohjelmaan. Ohjelma tarjoaa konkreettisia, liikunnan ja liikunnallisuuden lisäämiseen suunnattuja työkaluja niin kasvattajille kuin esimiehillekin. Henkilökuntaa on koulutettu lasten ravitsemussuosituksista, ja eri yksiköissä on tehty linjauksia mm. aamupalalla tarjottavista ruuista ja syntymäpäivien huomioimisista. Lasten ja nuorten ateriat valmistetaan syksystä 2016 lukien pääsääntöisesti yhtenäiskoulun keittiöllä.

Kouluterveyskyselyjen mukaan teuvalaisten nuorten kokemus omasta terveydentilastaan on hieman parantunut, ollen jonkin verran parempi kuin koko maassa. Teuvalaisten nuorten ystävältilanne on parantunut vuodesta 2009 vuoteen 2013. Suupohjan seutukuntaan verrattuna tilanne on hyvä. Vanhemmuuden puutteen kokemus on puolittunut samana aikana. 8.- ja 9.luokkalaisten on hyvä kokemus vanhempien huolenpidosta. Teuvalaisissa perheissä syödään yhteinen ateria useammin kuin vertailukunnissa.

Teuvalaisten nuorten tupakointi on vuodesta 2011 vuoteen 2013 laskenut. Kouluterveydenhuollosta syksyllä 2016 saadun tiedon mukaan 8- ja 9 -luokkalaisten tupakointi on nykyään hyvin vähäistä. Tiedossa on vain joitakin kokeiluja. Erityisesti tyttöjen tupakointi Teuvalla on hyvin vähäistä. Sen sijaan 8.-9.luokkalaisten humalahakuinen juominen on vuodesta 2009 vuoteen 2013 jonkin verran lisääntynyt. Koko Suupohjan seutukunnassa nuorten humalahakuinen juominen on huomattavasti suurempaa kuin maassa keskimäärin.

Kouluterveydenhoitajien syksyllä 2015 suorittamissa terveystarkastuksissa on ollut havaittavissa, että vuoden 2013 kouluterveyskyselyyn verrattaessa yläkouluikäisten ylipainoisuus on kääntynyt selvään laskuun, ja vain muutama prosentti oppilaista on ylipainoisia. Vaikka ylipainoisia oppilaita on aikaisempaa vähemmän, ne joilla ylipainoa on, sitä on ollut useamman vuoden ajan ja runsaasti. Kouluterveyskyselyn mukaan vuodesta 2011 vuoteen 2013 hengästyttävää liikuntaa harrastavien nuorten määrä on jonkin verran laskenut. Hengästyttävää liikuntaa harrastavien nuorten määrä on Teuvalla pienempi kuin vertailukunnissa.

Opetushallitus on myöntänyt Yhtenäiskoululle vuodesta 2013 lukien rahoitusta kerhotoimintaan. Pääsääntöisesti rahoitusta on käytetty koulupäivän jälkeisten liikuntakerhojen järjestämiseen.

Koulujen kiusaamisen ehkäisyn toimintakulttuuria on vahvistettu yhteistyössä kolmannen sektorin kanssa. Yhtenäiskoululla on järjestetty kiusaamisen vastaisia tapahtumia eri toimijoiden kanssa yhteistyössä. Kouluterveyskyselyjen mukaan aikavälillä 2009-2013 8. ja 9.luokan oppilaiden kokemus koulukiusaamisesta on vähentynyt lähes puolella.

Lapsiperheiden kotipalveluun alueelle on palvelusetelitoiminnan rinnalle vuonna 2016 palkattu yksi kotipalvelutyöntekijä, mutta tarve olisi suuren kysynnän vuoksi toisenkin työntekijän palkkaamiseen.

Toimeentulotukea saaneiden lapsiperheiden osuus on Teuvalla kasvanut lähes 22% vuodesta 2012 vuoteen 2014. Toimeentulotukea saaneiden lapsiperheiden määrä Teuvalla on korkeampi kuin muissa samankokoisissa kunnissa. Alle 17-vuotiaiden lasten huostaanottojen ja kiireellisten sijoitusten määrässä ei ole vuodesta 2012 lukien tapahtunut merkittäviä muutoksia. Määrä on alle maan keskiarvon. Lastensuojelun avohuollon tukitoimien piirissä on Teuvalla enemmän alle 17 -vuotiaita kuin seutukunnassa keskimäärin. Tilanne on pysynyt samansuuntaisena vuodesta 2011 vuoteen 2014.

Lastenpsykiatrian erikoissairaanhoidon avohoitokäynnit ovat alle 12 -vuotiaiden vuotiaiden lasten osalta vuodesta 2009 vuoteen 2015 lisääntyneet merkittävästi. Käynnejä on kuitenkin vähemmän kuin Etelä-Pohjanmaalla tai koko maassa keskimäärin. Alle 16-vuotiaiden psykiatrian laitoshoidon hoitopäivät ovat alle maan keskiarvon vuotta 2013 lukuunottamatta, jolloin laitoshoitopäiviä on ollut huomattavan paljon. Kasvatus- ja perheneuvolan asiakkuudet ovat kaksinkertaistuneet vuodesta 2011 lähtien. Koko maan tilanteeseen verrattuna määrä on selkeästi korkeampi.

Kauhajoella toimivalla Etelä-Pohjanmaan Ensi- ja turvakoti - yhdistyksellä on meneillään mm. naisten hyvinvointia vahvistava ja väkivaltaa ennalta ehkäisevä Jalkautuva naistyön- hanke, jossa jaetaan asiasta tietoa ja koulutetaan ammattilaisia puuttumaan asiaan.

Maakunnallisessa sote- ryhmässä on haettu hankerahoitusta lähipalveluna toimivalle perhekeskustoiminnalle.

Vuoden 2016 aikana on suunniteltu Suupohjan Ankkuri- toiminta, joka käynnistyy vuoden 2017 alussa. Ankkuri-toiminnan tavoitteena on puuttua varhaisessa vaiheessa ja monialaisesti alle 18-vuotiaiden rikollisuuteen, tehdä ennalta ehkäisevää työtä ja ohjata nuoria ja perheitä oikean avun ja tuen piiriin. Ankkuri- tiimiin kuuluvat poliisi, sosiaaliohjaaja, nuorisotyöntekijä ja psykiatrinen sairaanhoitaja. Lisäksi Suupohjan alueelle on koulutettu syksyn 2016 aikana Katusovittelijoita. Katusovittelussa alle 15-vuotias nuori voi sovittaa pienen asianomistajarikoksensa tekemällä yleishyödyllisiä töitä. Toimintamalli on otettu käyttöön Suupohjan alueella ja sitä koordinoi Kauhajoen kaupungin nuorisopalvelujen edustaja Ankkurissa.

Teuvalla kolmannen sektorin toiminta on aktiivista ja monipuolista. Eri urheiluseurat järjestävät liikuntakerhoja ja -tapahtumia lapsille, nuorille ja perheille. Mannerheihin lastensuojeluliiton Teuvan paikallisyhdistys ylläpitää perhekahvilatoimintaa ja Terho-kerhoa, sekä järjestää erilaisia tapahtumia perheille. Eri seurakunnat järjestävät päiväkerhoja, perhekerhoja ja nuorten tapahtumia. Teuvan yhteiskristillinen lapsityötiimi järjestää useamman kerran vuodessa Kids Action- tapahtumia 6-13 -vuotiaille.

NUORET JA NUORET AIKUISET

Tarkastelujakson alkupuolella teuvalaisten nuorten kokemus omasta terveydentilastaan on hieman parantunut, ollen keskimäärin jonkin verran parempi kuin koko maassa. Teuvalaisissa perheissä syödään yhteinen ateria useammin kuin vertailukunnissa (Sastamala, Ähtäri, Suupohjan Seutukunta, samankokoiset kunnat keskimäärin). Samana ajanjaksona teuvalaisten nuorten kokema vanhemmuuden puute on puolittunut.

Teuvalaisten nuorten tupakointi on vuodesta 2011 vuoteen 2013 laskenut. Kouluterveydenhuollosta syksyllä 2016 saadun tiedon mukaan 8- ja 9 -luokkalaisten tupakointi on nykyään hyvin vähäistä. Tiedossa on vain joitakin kokeiluja. Erityisesti tyttöjen tupakointi Teuvalla on hyvin vähäistä.

Kouluterveydenhoitajien syksyllä 2015 suorittamissa terveystarkastuksissa on ollut havaittavissa, että vuoden 2013 kouluterveyskyselyyn verrattaessa ylipainoisuuden ylipainoisuus on kääntynyt selvään laskuun, ja vain muutama prosentti oppilaista on ylipainoisia. Vaikka ylipainoisia oppilaita on aikaisempaa vähemmän, ne joilla ylipainoa on, sitä on ollut jo useamman vuoden ajan ja runsaasti.

Kouluterveyskyselyn mukaan vuodesta 2011 vuoteen 2013 hengästyttävää liikuntaa harrastavien nuorten määrä on jonkin verran laskenut. Arvo on kuitenkin parempi vertailukuntiin verrattuna.

Nuorisotoimi tavoittaa toiminnallaan pääsääntöisesti 13 - 18 vuotiaat nuoret. Nuorisotyötä tehdään nykyisin osittain 4H yhdistyksen kanssa yhteistyössä. Nuorisotilat on päihtetön ja turvallinen nuorten vapaa-ajanviettopaikka ja tiloissa on aina aikuinen ohjaaja paikalla. Kunnan joka sektori tarjoaa nuorille kesätyöpaikkoja.

Teuvalla toimiva taidepaja on avoin kaikille 15-29 vuotiaalle nuorille. Taidepajalla painotetaan työelämän pelisääntöjen toteutumista. Työelämän vaatimuksien muuttuessa taidepaja kehittää myös arjen/ työajan hallintaa sekä esiintymistaitoja ja sosiaalisia taitoja. Taidepaja on hyvä kohtaustapaikka sellaisille nuorille, joita etsivä nuorisotyö ei tavoittaisi muualla. Myös etsivän nuorisotyön rooli siinä tapauksessa, kun henkilön pajajakso päättyy. Taidepaja on myös työtoimintaa niille nuorille, jotka eivät vielä ole valmiita työmarkkinoille/opiskelemaan.

TYÖIKÄISET

Hyvinvointikertomuksen indikaattorit kuvaavat työikäisten ryhmässä (pääosin 25-64 vuotiaat) esiintyvien haasteiden kehitystä; työttömyyttä, eri syistä työkyvyttömyyseläkkeellä olevien osuutta, toimeentuloa ja terveydenhuollon palvelujen tarvetta.

Työkyvyttömyyseläkkeellä olevien osuus on laskenut viiden vuoden takaisesta osuuden ollessa pienempi kuin Suupohjan seutukunnassa. Tarkasteltaessa tarkemmin työkyvyttömyyden aiheuttaneita sairauksia, ilmenee, että tuki- ja liikuntaelinten- sekä sidekudosten sairauksien vuoksi eläkkeelle siirtyneiden osuudessa on tapahtunut merkittävää laskua Teuvan sijoituksessa Etelä-Pohjanmaan tasolle. Mielen terveysperusteisesti työkyvyttömyyseläkkeellä olevien osuus on kuitenkin Teuvallakin huolestuttava verrattuna useimpiin verrokkeihin. Kuitenkin mielen terveysperusteisesti sairauspäivärahaa saaneiden osuudessa on tapahtunut myönteistä kehitystä. Sairastavuusindeksit ovatkin Teuvalla lähempänä maan keskiarvoa kuin Suupohjan seutukunnassa keskimäärin. Vammojen ja myrkytysten vuoksi sairaalassa hoidettuja 25-64 -vuotiaita on vähiten verrattuna verrokkeihin ja tilanne on ollut lasku suunnassa. Perusterveydenhuollon avohoidon lääkärikäynneissä 15 - 64-vuotiailla / 1 000 vastaavanikäistä on tapahtunut viiden vuoden takaisesta laskua kunnan sijoituksessa verrokkien

keskikaartiin. Samaan aikaan on lisätty voimakkaasti perusterveydenhuollon puhelinneuvontaa ja lääkäreiden sekä muun henkilöstön digitaalisia konsultaatioita. Perusterveydenhuollon kontaktit ovat kokonaisuudessaan lisääntyneet, mutta valtakunnallisissa tilastoissa seurataan vain käyntejä eikä kontakteja (puhelin ja digitaalinen vastaanotto).

Työikäisten hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen toimenpiteinä ovat olleet mm. eri liikuntalajien liikuntakampanjat monien järjestäjätahojen avulla. Terveysliikunnan toimenpideohjelma on laadittu vuosille 2013-2015. Terveyspalveluissa järjestetään eri sairausryhmille ryhmätoimintoja ja kutsutaan mm. jo esidiabeetikkoja neuvolan aikuisvastaanotolle. Paljon palvelua käyttävien asiakkaiden löytämiseksi ja tunnistamiseksi on alkanut ns. Parempi Arki -hanke. Terveellisen ravitsemuksen ja ravintotottumusten edistämiseksi kansalaisopistossa on lisätty ruoanlaittokursseja.

Sosiaali- ja terveydenhuollossa mielenterveys- ja päihdeasiakkaiden kuntouttaminen on ollut yhtenä painopistealueena pyrkimyksenä mm. heidän syrjäytymisensä ehkäiseminen. Mielenterveyskuntoutujille on aloitettu LLKY:n toimesta kotikuntoutus päivätoimintana ja kotikäyntinä keväällä 2014. Päivätoiminta sisältää erilaista ryhmätoimintaa kuten keittiö-, toiminta- ja elämäntaparyhmät. Kotikuntoutusta ja mielen ensiapua on integroitu toisiinsa. Psykiatrian poliklinikan palvelut ovat käytössä sairaanhoitopiirin toimesta.

Työttömien terveystarkastuksia tehdään LLKY:ssä yhden terveydenhoitajan toimesta. Toiminta on kokonaisvaltaista tilanteen selvittelyä, palveluohjausta ja seurantaa. Vuonna 2015 viisi teuvalaista kävi tarkastuksessa. Kuluvana vuonna terveydenhoitaja jalkautui Teuvalle ja lokakuun loppuun mennessä teuvalaisia on tarkastettu 13. Työttömät pääsevät valokoiduille yleishyödyllisille kansalaisopiston kursseille ilmaiseksi OPH:n rahoittamalla opintotieteilijä.

Työttömyysaste on noussut vuoden 2013 syyskuun 7,0 %:sta syyskuun 2016 9,6 %:iin. Aktivointiaste on parantunut vuoden 2013 38,7 %:sta vuoden 2015 48,9 %:iin. Muutos on toteutettu mm. työpajojen määrän lisäyksellä sekä työvalmennustoiminnalla. Kuluvana vuoden aikana on aloittanut TYP (Työvoiman palvelukeskus). Työllistymistä edistävällä monialaisella yhteispalvelulla tarkoitetaan yhteistoimintamallia, jossa työ- ja elinkeinotoimisto (TE-toimisto), kunta ja Kansaneläkelaitos (Kela) yhdessä arvioivat, suunnittelevat ja vastaavat prosessivastuullisesti asiakkaan työllistymisprosessin etenemisestä ja seurannasta.

Indikaattorien mukaan päihteiden vuoksi sairaaloiden ja terveyskeskusten vuodeosastoilla hoidossa olleiden 25 - 64-vuotiaiden osuus on merkittävästi laskenut vuodesta 2011 vuoteen 2015 kunnan sijoituksessa Etelä-Pohjanmaan ja koko maan arvojen alapuolelle. Tästä huolimatta päihdepalvelujen tarve ei ole vähentynyt. Seinäjoen katkaisuhuoltoasema sekä päihdeterapeutin käynnit lopuivat vuoden 2013 lopussa, jolloin päihdekatkaisut siirtyivät terveyskeskuksen hoidettavaksi. Vuoden 2014 alusta palkattiin alueelle toinen päihdehuollon ohjaaja, jolloin toinen heistä keskittyi Teuva-Karjoki-Isojoki-alueelle. Ohjaajan työaika kuluu pääosin korjaavaan työhön. Kun ohjaajan vastaanotolle hakeutuneiden asiakkaiden määrä vuonna 2014 oli 18, oli se kuluvana vuonna lokakuun loppuun mennessä 49. Palveluja erilaisissa elämän kriiseissä ja masennuksessa myös työikäisille tarjoavat psykiatrinen sairaanhoitaja, psykologit ja päihdehuollon ohjaaja. Työterveyshuollossa edellä mainituissa sairauksissa toimitaan tehostetusti, koska ne uhkaavat välittömästi työkykyä. Väliinputoajiksi jäävät 65-75 -vuotiaat päihde- ja mielenterveysasiakkaat, koska he eivät kuulu niin kotikuntoutuksen kuin ikäihmistenkään päivätoiminnan piiriin.

IKÄIHMISET

Ikääntyneiden palveluissa on tapahtunut merkittävä rakennemuutos. Pitkäaikainen laitoshoido on purettu kokonaan. Tehostettua palveluasumista sen sijaan on lisätty ja päästy siinä suosituksiin. Muutos on ollut merkittävä. Kotona teuvalaisia ikäihmisiä asuu 92 %, joten ollaan suosituksissa.

Kauhajoella sijaitseva osasto tarjoaa akuuttihoitoa ja Teuvalla sijaitsevalla osastolla hoidetaan ortopedisten leikkausten jälkeiset potilaat ja aivohalvauspotilaat. Kuntoutusosastolla on kuluvana vuonna aloitettu myös veteraanikuntoutusta. Psykiatrisen laitoshoidon hoitopäivät ovat vuodesta 2010 vuoteen 2014 vähentyneet merkittävästi ollen kaikkia verrokkeja vähäisemmät. Tänä aikana mm. Lehtiharjun saairaalan toiminta on loppunut. Kuntaan on rakennettu yksityisen palvelun tuottajan toimesta palveluasumisyksikkö. Palveluseteli on otettu käyttöön.

Kotihoitoa on kehitetty lisäämällä tarkasteluajankäyttöä neljä hoitajaa mm. siirtämällä toimia lakkautetuista asumisyksiköistä. Kuluvana vuoden syksyllä on palkattu kolmen kunnan alueella toimiva kuntoutusohjaaja, jonka

toimenkuvana on henkilöstön ohjaus ja asiakkaiden alkukartoitukset.

Omaishoidon tuen piirissä asiakkaiden määrä on kasvanut ja merkittävästi yli verrokkien. Omaishoitajia syksyllä 2016 on 115. Perusterveydenhuollon lääkärikäynnit myös ikääntyneillä ovat vähentyneet vuodesta 2011 ja käyttö on v. 2015 verrokkien pienin. Tässä on huomioitava muiden kontaktien, joita ei tilastoida, lisääntyminen.

Ikäihmisten toimeentulo Teuvalla on merkittävästi kohentunut, kun sitä mitataan pelkkää kansaneläkettä saavien henkilöiden vähenemisellä. Parempi tilanne verrokeista on ainoastaan Sastamalassa. Yksin asuvien 75 vuotta täyttäneiden osuus on pysynyt viiden vuoden takaisella tasolla ja yksinasuvia ikäihmisiä on Teuvalla verrokkeihin nähden vähiten.

Tarkastelukauden aikana on lisätty kuntouttavia ja matalan kynnyksen palveluja. Henkilökuntaa on koulutettu oppisopimuksella kuntoutuksen osaamisalaa. Päivätoiminnan lisäksi jo vakiintunut seniorineuvonta sisältää tietoa ravinnosta, liikunnasta, terveydestä, lääkehoidosta, ikääntyneille suunnatuista palveluista ja sosiaaliturvasta. Toiminnan alkuvaiheessa kohderyhmänä ovat olleet 75 vuotta kunakin vuonna täyttävät, jotka eivät ole säännöllisen palvelun piirissä.

Matalan kynnyksen ennaltaehkäisevänä toimintana Kahvila Maitolaiturin tavoitteena on ikäihmisten sosiaalisen yhteisöllisyyden lisääminen ja yksinäisyyden ehkäiseminen ja enempien palvelujen tarpeessa olevien löytäminen sekä heidän ohjaamisensa oikean palvelun piiriin. Toimintaa järjestetään kerran viikossa.

Ikäihmisten hyvinvointia ja itsenäistä suoriutumista on tuettu terveyttä edistävällä liikunnalla ja ravitsemuksella sekä monipuolisilla kulttuuripalveluilla. Ikäihmisten palvelutaloihin on viety kulttuuripitoisia tilaisuuksia sekä seurakunnan järjestämiä hartautilaisuuksia. Ikääntyneiden vajaan ravitsemuksen seuranta on jatkuvaa toimintaa, mm. kotihoidon ja palveluasumisen asiakkaat punnitaan kerran kuukaudessa. Kotiin vietävien aterioiden laadunseuranta toteutetaan säännöllisesti. Mm. kuljetuslaatikot on Teuvalla uusittu, jotta ateriat saadaan lämpiminä perille.

Merkittävä määrä ikäihmisiä on mukana joko toimijoina tai osallistujina niin seurakunnan kuin eri järjestöjen toiminnoissa. Kansalaisopisto on huomionut ikääntyneen väestön tarjoamalla heille OPH:n rahoittamia opintoseleitä valikoiduille, yleishyödyllisille kursseille pääsemiseksi ilmaiseksi.

KAIKKI IKÄRYHMÄT

Teuvalaisten hyvinvointi kaikki ikäryhmät huomioiden vertailualueisiin nähden on kohtuullinen.

Sairastavuusindeksi on alhaisempi kuin vertailualueilla, paitsi Sastamalassa. Indikaattori näyttäisi hienoista nousua

Positiivisena näkymänä on kuitenkin se, että poliisin tietoon tulleet henkeen ja terveyteen kohdistuneet rikokset sekä rattijuopumustapaukset ovat vertailualueiden arvoja alhaisemmat. Henkeen ja terveyteen kohdistuvia rikoksia tehdään Teuvalla kuitenkin enemmän kuin viisi vuotta sitten. Sen sijaan rattijuopumustapauksia on selvästi vähemmän kuin viisi vuotta sitten. Näiden indikaattorien perusteella päihteiden käytön vähentäminen on edennyt.

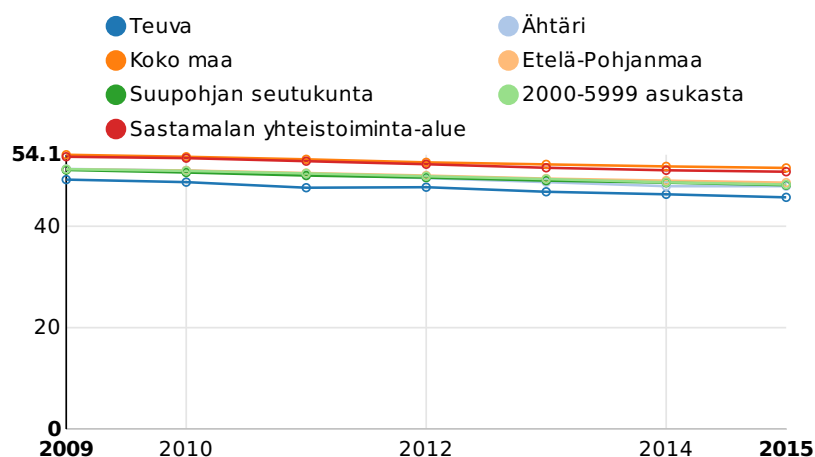
Pitkäaikaistyöttömyys on Teuvalla kasvussa, mutta silti vertailukuntiin nähden luku on alhaisin. Työttömien hyvinvoinnin edistämiseksi esimerkiksi kunnan teknisessä toimessa on työllistetty pitkäistyttömiä hyvin kokemuksin. Alkoholijuomien myynti on ollut viimeisen viiden vuoden ajan hienoisessa laskussa. Liikennerikkomukset sekä liikenneturvallisuuden varaantamiset ovat viimeisen viiden vuoden aikana niin ikään vähentyneet.

Tarkastelukaudella on Teuvan kunnassa rakennettu/saneerattu mm Yhtenäiskoulu ja lukio, hammashoitola, ikäihmisten palveluasumisyksikkö sekä panostettu vapaa-aikaan kuten rakennettu skeittiparkki ja lähiliikuntapaikka yhtenäiskoulun pihaan. Liikenneturvallisuutta on parannettu mm keskustan alueella.

Teuvan kunnan kouluverkkoa on tarkastelukaudella supistettu lakkauttamalla kolme koulua vuonna 2013 ja kaksi koulua vuonna 2014. Vuonna 2012 perustettiin Äystölle päiväkotia yhdistämällä kahden ryhmiksen toiminta.

Kuntalaisten osallistumismahdollisuuksia on toteutettu mm. uusien kuntalaisten infotilaisuudella, kyselyllä uusille kuntalaisille sekä eri aiheista järjestetyillä kuntalaistilaisuuksilla. TeuvanON toimii aktiivisesti tiedonvälityskanavana kuntalaisille. Teuvalla on useita vireitä yleisätapahtumia vuoden aikana kuten Elolystit, Sauna-ajot ja Ars Nova Botnica -taidenäyttely.

25 - 64-vuotiaat, % väestöstä

Teuva : 45.70
 Ähtäri : 47.90
 Suupohjan seutukunta : 48.10
 2000-5999 asukasta : 48.23
 Etelä-Pohjanmaa : 48.60
 Sastamalan yhteistoiminta-alue : 50.75
 Koko maa : 51.50

2 Painopisteiden, tavoitteiden ja toimenpiteiden arviointi

Ensimmäinen laaja hyvinvointikertomus tehtiin vuonna 2013 vuoden 2016 loppuun. Vaikka monia toimenpiteitä on tehty, eivät muutokset näy vielä tässä ajassa kaikilta osin tilastoissa. Aluehallintovirasto on arvioinut Teuvan ensimmäisen kertomuksen tavoitteiden vastaavan kunnan tilannekuvaa ja toimenpiteiden olevan konkreettisella tasolla lukuunottamatta ehkäisevää päihdetyötä ja että toimenpiteille on määritelty tarkat resurssit ja mittarit. AVI:n mukaan erityisryhmät tulisi huomioida paremmin ja kirjata terveyden ja hyvinvoinnin vastuutaho. Kunnan hyvinvointityöryhmä ei näe tarvetta merkittävästi muuttaa painopistealueita ja tavoitteita seuraavallekaan valtuustokaudelle.

Eri ikäryhmien sosiaali- ja terveydenhuollon palveluja on Teuvalla kehitetty samoin kuin muissakin Suupohjan alueen kunnissa. Teuvalla niin lähtökohta kuin nykyinen tilanne näyttää esimerkiksi Suupohjan seutukuntaan verrattuna hyvältä useiden mittareiden valossa.

Päihdehuollon kustannusten lasku ei tarkoita päihdepalvelujen tarpeen vähenemistä. Indikaattorien antamat tilastot mittaavat A-klinikan ja nuorisosemien palveluja. Lly:ssä ostopalveluista luovuttiin v. 2014 ja toimintaa jatkettiin omien päihdehuollon ohjaajien vastaanottotoiminnalla. Työntekijöiden kokemuksen mukaan palvelun tarve on kasvamaan päin.

Mielenterveysperusteisesti työkyvyttömyyseläkkeellä olevien osuus on kuitenkin Teuvallakin huolestuttava verrattuna useimpiin verrokkeihin.

Ikäihmisten osalta voidaan todeta, että tehdyillä toimenpiteillä on päästy tavoitteita kohti, muun muassa pitkät jonot ympärivuorokautiseen hoitoon ovat tarkasteluajanjakson aikana poistuneet. Erityisesti osallisuuden ja yhteisöllisyyden lisääntymiseen on kehitetty uusia toimenpiteitä.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyön johtamisjärjestelmää tulee kehittää ja selkeyttää, mitä kunnassa joudutaan miettimään erityisesti sote-uudistuksenkin myötä.

Teuvalla on terveyden ja hyvinvoinnin kannalta tärkeässä roolissa kunnan ylläpitämä uimahalli ja kuntosali, joka tavoittaa kaikenikäiset kuntalaiset kohtuuhintaisten pääsymaksujen ansiosta. Kansalaisopiston ja kolmannen sektorin rooli kuntalaisten liikuttajana sekä hyvinvoinnin ja aktiivisen kansalaisuuden edistäjänä on myös tärkeä. Hyvät ulko-että sisäliikuntaolosuhteet takaavat kuntalaisten omaehtoisen terveystoiminnan toteutumisen.

3 Johtopäätökset ja toimenpide-ehdotukset

- Syrjäytymisen ehkäisemisen osalta työttömien työpajatoiminnan turvaaminen sekä nuorille että muille työttömille, etsivän nuorisotyön, kuntouttavan työtoiminnan, työttömien terveystarkastusten ja työvalmennuksen resurssien turvaaminen sekä TYP-toiminnan jatkuminen.
- Päihde- ja mielenterveysongelmat kaikissa ikäryhmissä ovat haasteena

- Ehkäisevän päihdetyön vahvistaminen ja rakenteen selvittäminen.
- Päihdesuunnitelman laatiminen koskien kaikkia ikäryhmiä. Päihteiden käyttöön liittyvä puheeksiotto eri sektoreilla.
- Pitkäaikaistyöttömien työllistämistä yhteistyössä on syytä jatkaa erityisesti siksi, että pitkäaikaistyöttömyys näyttäisi olevan nousussa.
- Lapsien ja lapsiperheiden tilanne on indikaattoreiden valossa Teuvalla ollut jo kohtuullisen hyvä, ja parantunut monien indikaattorien mukaan vuodesta 2011.
- Lasten ja nuorten liikunta- ja ruokailutottumuksiin tulee edelleenkin kiinnittää palveluissa huomiota.
- Monipuoliset liikunta-, kulttuuri- ja harrastusmahdollisuudet luovat hyvän pohjan kunnan tehtävälle hyvinvoinnin edistäjänä.

OSA II HYVINVOINTISUUNNITELMA VALTUUSTOKAUDELLE 2017 - 2020

4 Kuntastrategian painopisteet ja linjaukset

Teuvan kunnan strategia on laadittu tasapainotetun tuloskortin muotoon. Kunnanvaltuusto hyväksyi uuden tuloskortin kesäkuussa 2014.

Visio 2020 on voimassa olevassa kuntastrategiassa määritelty näin: ”Teuvalla on toimivat lähipalvelut ja vireä elinkeinoelämä. Täällä on hyvä asua ja yrittää. Yhteisöllisyyttä ja juuriamme arvostaen elämme ajassa. Elinvoimaisena kuntana hyödynnämme uusinta teknologiaa ja tietoliikenneyhteyksiä.”

Voimassa olevassa kuntastrategiassa strategisia menestystekijöitä ovat toimintaympäristömuutosten ennakointi, kuntatalous, yhteistyö ja kumppanuus, toimiva ja ohjattavissa oleva palvelujärjestelmä, terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen, yrittäjyyden vahvistaminen, vetovoima työikäisten ja nuorten keskuudessa sekä kiinteistöjen hallinta.

Terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseksi strategiseksi tavoitteeksi on asetettu hyvinvoinnin ja itsenäisen suoriutumisen edistäminen sekä terveyserojen kaventaminen, syrjäytymisen ehkäiseminen, mielenterveyden edistäminen ja päihteiden käytön vähentäminen. Kuntalaisten hyvinvoinnin edistämisen näkökulma pyritään ottamaan huomioon kaikessa suunnittelussa.

Strategisten tavoitteita toteutetaan hyvinvointisuunnitelman mukaisesti.

5 Hyvinvoinnin edistämisen erillisohjelmat ja -suunnitelmat

- Talousarvio vuodelle 2016 ja taloussuunnitelma vuosille 2017-2019
- Toimintakertomus 2015
- Turvallisuussuunnitelma
- Terveysliikunnan toimenpideohjelma 2013-2015
- Teuvan kulttuuristrategia 2012 - 2016
- Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma 2015-2016
- Lastensuojelun avohuollon ja perhetyön kehittämissuunnitelman loppuraportti
- Suupohjan peruspalveluliikelaitoskuntayhtymän mielenterveys- ja päihdestrategia 2011-2015
- Suupohjan alueen ehkäisevän päihdetyön strategia koulu- ja nuorisotyöhön vuosille 2009-2012
- Perhe- ja lähisuhdeväkivallan ehkäisyn toimintaohjelma
- Neuvolan, koulu- ja opiskelijaterveydenhuollon sekä ehkäisevän suun terveydenhuollon toimintaohjelma vuosille 2012-2013 yhteistyössä sosiaalitoimen ja sivistystoimen kanssa
- Ikääntyneen väestön hyvinvointisuunnitelma vuoteen 2020 ja toimenpideohjelma 2016-2020
- Suupohjan seudun kotouttamisohjelma
- Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma

Maakunnalliset strategiat ja ohjelmat

- Etelä-Pohjanmaan maakuntastrategia
- Ympäristöstrategia 2014-2020
- Kulttuuristrategia 2014-2020
- Kulttuurin kansainvälistymisohjelma 2013-2016

STM:n laatusuosituks

- Laatusuositus hyvän ikääntymisen turvaamiseksi ja palvelujen parantamiseksi, STM 2013:11

- Kouluterveydenhuollon laatusuositus, STM oppaita 2004:8
- Terveyden edistämisen laatusuositus, STM 2006:19
- Lastensuojelun laatusuositus, STM 2014:4
- Mielensterveyskuntoutujien asumispalveluja koskeva kehittämissuositus, STM 2007:13
- Päihdepalvelujen laatusuositukset, STM oppaita 2002:3
- Vammaisten ihmisten asumispalveluiden laatusuositus, STM oppaita 2003:4

Kansallisia ohjelmia (THL)

- Terveys 2015 -kansanterveysohjelma
- Muutosta liikkeellä! Valtakunnalliset yhteiset linjaukset terveyttä ja hyvinvointia edistävään liikuntaan 2020
- Suomalaiset ravitsemussuositukset
- Kansallinen lihavuusohjelma 2012–2018
- Alkoholiohjelma
- Ehkäisevän päihdetyön toimintaohjelma
- Mieli - kansallinen mielensterveys- ja päihdesuunnitelma 2009-2015
- Kansallinen lasten ja nuorten tapaturmien ehkäisyn ohjelma
- Naisiin kohdistuvan väkivallan vähentämisen ohjelma 2010–2015
- Kansallinen muistiohjelma 2012–2020
- Sosiaali- ja terveydenhuollon kansallinen kehittämisohjelma (Kaste) 2012-2015

6 Hyvinvointisuunnitelma

Painopistealue ja kehittämiskohde/kohteet

1)

TERVEYDEN, HYVINVOINNIN JA ITSENÄISEN SUORIUTUMISEN EDISTÄMINEN

Tavoite	Toimenpiteet ja vastuutaho	Resurssit	Arviointimittarit
Terveyttä edistävän liikunnan ja omaehtoisen liikunnan edistäminen	Liikunnan painottuminen terveyttä edistävään toimintaan, arkiliikuntaa suosivan ympäristön kehittäminen, erityisryhmät huomioiden/ Liikuntatoimi ja tekninen toimi	Vapaa-aikatoimen ja teknisen toimen henkilöstö, kansalaisopisto, kolmas sektori	Kouluterveyskyselyt, tapahtuma-aktiivisuus ja osallistumismäärä
	Liikuntapalveluiden ja terveydenhuollon yhteistyön tehostaminen mm. liikuntaneuvontaa vahvistamalla; Liikuntaneuvontahanke, Neuvokas perhementelmä / Liikuntapalvelut ja terveystoimi	Terveydenhuollon ja liikuntatoimen henkilökunta, PLU, hankerahoitus	Sairastavuusindeksit
Terveellisen ravitsemuksen ja ravintotottumusten edistäminen	Varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa tuetaan lasten terveyttä edistäviä elintapoja ja perheiden kasvatustehtävää ravitsemuskasvatuksella/Sivistystoimi	Varhais-kasvatuksen ja esiopetuksen henkilökunta	Lasten ja koululaisten painotilastot
	Ikäihmisten suuhygienian kehittäminen henkilökunnan koulutuksella ja tiedotustilaisuuksilla/ikäihmisten palvelut	Hammashoidon, kotihoidon ja asumisyksiköiden henkilökunta	Asiakastytyväisyyskyselyt
	Ikäihmisten palveluissa vajaaravitsemuksen tunnistaminen ja	Hoidon ja hoivan henkilökunta	MNA ja RAI-mittarit

	siihen puuttuminen/ikäihmisten palvelut		
	Oppilaiden terveen kasvun ja kehityksen, opiskelukyvyn sekä ruokaosaamisen tukeminen kouluruokailun kautta / sivistystoimi, ruokapalvelut	opetushenkilöstö, ruokapalveluiden henkilökunta	kouluterveyskyselyt
Omatoimisuuden tukeminen ja vastuunottaminen itsestä	Kotikuntoutuksen kehittäminen ikäihmisten palveluissa/ikäihmisten palvelut	Kuntoutusohjaajat ja kotihoidon henkilökunta	Kotona asuu 94 % 75 vuotta täyttäneistä
	Palveluasumisessa valinnanvapauden lisääminen ja omaisten aktivointi/ikäihmisten palvelut	Asumispalveluyksikköjen henkilökunta, omaiset	Asiakastytyväisyyskyselyt
Terveyserojen kaventaminen	Terveydenhuollon toimintaa ohjaavat Kaste-hankkeen keskeiset tavoitteet: riskiryhmien osallisuuden edistäminen, ehkäisevän työn ja varhaisen tuen vaikuttavuus sekä perheväkivallan ehkäisy. Kansansairauksien hoidossa noudatetaan kansallisia ohjelmia/Terveystoimi	Terveyden- ja sosiaalihuollon henkilökunta, Kaste-ohjelma	Sairastavuus- ja kansantauti-indeksit lähenevät maan keskiarvoa

2) SYRJÄYTYMISEN EHKÄISEMINEN

Tavoite	Toimenpiteet ja vastuutaho	Resurssit	Arviointimittarit
Lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistäminen ja vanhemmuuden tukeminen	Lasten ja nuorten osallistaminen koulutyössä aikaisempaa enemmän esimerkiksi oppilaskuntatoiminnan avulla. Myös lasten ja nuorten aktivoiminen toimintaan ja vaikuttamiseen vapaa-ajalla / sivistystoimi, kunta	Uuden toimintakulttuurin vahvistamista koko henkilökunnan kautta	Kouluterveyskyselyt, haastattelut
	Varhainenpuuttuminen / tukeminen ja matalan kynnyksen palvelut/ kaikki hallintokunnat/LLKY	Peruspalvelut ja kolmas sektori, lapsiperheiden kotipalvelun vahvistaminen yhdellä työntekijällä, Suupohjan Ankkuritoimintamenetelmä ja katusovittelu, Lape-hanke	Kouluterveyskyselyt, alaikäisten rikostilastot, koulupudokkaiden määrä / koulutuksen ulkopuolellejäävien 17-24-vuotiaiden osuuden väheneminen
	Vanhemmuuden haasteissa auttavan tiedon jakaminen, perhetyössä otetaan käyttöön perheiden omassa kodissa tapahtuva	Peruspalvelut ja kolmas sektori, psykiatrinen sairaanhoitaja lastensuojelussa	Lasten kodin ulkopuoliset sijoitukset

	perhekuntoutusmenetelmä / LLKY ja Sivistystoimi		
	Kiusaamisenvastaista toimintakulttuuria vahvistetaan varhaiskasvatuksessa ja kouluilla sekä nuorisotyössä/Kaikki hallintokunnat ja LLKY	Varhaiskasvatuksen, koulujen ja nuorisotoimen sekä sosiaalityön henkilökunta sekä MLL	Kouluterveyskyselyt ja KIVA-koulukyselyt
Osallisuuden ja yhteisöllisyyden lisääminen	Asiakaslähtöisyyden huomioiminen kaikessa toiminnassa / kunta ja LLKY	koko henkilöstö	Asiakas- ja kuntalaiskyselyt sekä palautteet kuuulemistilaisuuksissa
	Osallistumimaksujen alennukset työttömille / Kansalaisopisto ja kunta	kansalaisopiston ryhmät / uimahalli	osallistujamäärät
Työttömien hyvinvoinnin edistäminen	Aikuisten ja nuorten työllisyyspalvelujen kehittäminen/Suupohjan koulutuskuntayhtymä ja kunta	Palvelukeskus Trilla, Työvoiman palvelukeskus (TYP)	Työttömyysasteet, aktiivintasteet, työmarkkinatuen kuntaosuus
	Työttömien laajat terveystarkastukset	1 terveydenhoitaja	Tehtyjen tarkastusten määrä suhteessa kohderyhmään
	Asiakkaiden kohtaamista lisätään aikuissosiaalityössä	Resurssia vapautuu perustoimeentulotuen siirtyessä Kelalle	Tehtyjen suunnitelmien ja palvelutarpeiden arviointien määrät

3)

MIELENTERVEYDEN JA EDISTÄMINEN JA PÄIHTEIDEN KÄYTÖN VÄHENTÄMINEN

Tavoite	Toimenpiteet ja vastuutaho	Resurssit	Arviointimittarit
Perustason ja matalan kynnyksen palvelujen vahvistaminen. Päihde- ja mielenterveystavoitteet ovat painopisteenä kaikessa sosiaali- ja terveydenhuollon toiminnassa.	Palvelu- ja hoitoketjujen tarkentaminen. Työttömien terveystarkastukset / LLKY ja kunnat	TE-keskus-Etsivä nuorisotyö-Päihdetyö-Kotikuntoutus-Terveystoimi, Nuorten ehkäisevä päihdetyöryhmä	Mielenterveyden ja päihdeongelmien mittareiden kehitys
	Kotiin annettavan intensiivisen tuen kehittäminen nuorille, joilla elämänhallinta hukassa/ kunta ja LLKY	Päihdehuollon ja etsivän nuorisotyön henkilöstö	Etsivän nuorisotyön tilastot
	Päihdepalvelujen vahvistaminen/suuntaaminen palkkaamalla päihdehuollon ohjaaja, jonka toimenkuvaan sisältyy ehkäisevä päihdetyö/	Kunnat/LLKY/Maakunta	Toteutunut kyllä/ ei

	sote-uudistuksessa määriteltävä vastuutaho		
Nuorten päihteiden käytön vähentäminen	Ehkäisevän päihdetyön toimenpiteet/ Päihdetyöntekijät yhteistyössä koulu- ja nuorisotoimen kanssa/LLKY ja Sivistystoimi	Ehkäisevän päihdetyön työryhmä/ Päihdehuollon ohjaaja/Etsivä nuorisotyö/Ehyt ry	Kouluterveyskyselyt
Mielenterveysasiakkaiden laitoshoidon hoitopäivien ja tehostetun palveluasumisen vähentäminen ja ehkäiseminen	Kotiin annettavan tuen vahvistaminen/LLKY	Sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstö	Laitoshoidon hoitopäivien ja tehostetun palveluasumisen asumispäivien määrä

4) KUNTALAISTEN HYVINVOINNIN EDISTÄMISEN NÄKÖKULMA HUOMIOON KAIKESSA SUUNNITTELUSSA

Tavoite	Toimenpiteet ja vastuutaho	Resurssit	Arviointimittarit
Hyvinvoinnin edistämisen johtamisjärjestelmän kehittäminen ja juurruttaminen	Hyvinvointityöryhmän kokoontuminen säännöllisesti aihepiireittäin kuullen kentän asiantuntijoita/Hyte-ryhmä	Hyvinvointityöryhmän jäsenet ja kunnan/LLKY:n henkilökunta	Toteutunut Kyllä / Ei
	Kuntalaisten ja järjestöjen osallisuuden vahvistaminen valtuustokausittaisen kertomuksen suunnittelussa/Hyvinvointityöryhmä		Toteutunut Kyllä / Ei
	Hyvinvointikoordinaattorin palkkaaminen seutukunnallisesti/kunnat	Seutukunnan kunnat	Toteutunut Kyllä / Ei

OSA III VALTUUSTOKÄSITTELY

7 Suunnitelman laatijat

Suunnitelma on laadittu kunnan eri hallintokuntien edustajista koostuvan hyvinvointityöryhmän toimesta. Kertomuksen laadintaan ovat osallistuneet vapaa-aikasihteeri Annukka Käkelä, apulaisrehtori Maija-Liisa Saksa, kirjastonjohtaja Aki Rossi, varhaiskasvatusjohtaja Leena Kittilä, ruokapalvelupäällikkö Anne Niemelä, teknisen toimen päällikkö Jukka Palomäki, hallintojohtaja Marko Lähde, kunnanjohtaja Veli Nummela, sivistysjohtaja Pauliina Niemi, joka on toiminut työryhmän puheenjohtajana ja peruspalvelujohtaja Erja Heikinniemi, joka on toiminut sähköisen hyvinvointikertomuksen pääkäyttäjänä.

Suupohjan peruspalveluliikelaitoskuntayhtymäedustajina työryhmässä ovat osastonhoitaja Arja Aromaa ja johtava sosiaalityöntekijä Tarja Seppälä.

8 Suunnitelman hyväksyminen

Hyvinvointikertomus ja sen sisältämät hyvinvoinnin edistämisen suunnitelmat valmistellaan osana kunnan talouden ja toiminnan suunnitteluprosessia ja ovat hyvinvointityöryhmän ehdotuksia, jotka valmistellaan valtuustolle. Valtuuston tulee hyväksyä ne toiminta- ja taloussuunnitelman sekä talousarviokäsittelyn yhteydessä. Suunnitelmaa hyödynnetään kunnan toiminta- ja taloussuunnitelmassa sekä käyttösunnitelmissa.